

In gesprek met een echte Reuselse

Onze vodder hoi vruuger un utspraak die sloeg op z'n lééven: "Es ge gin ouwers en gin geld hed dan valt ut nie mee om iets te begienen!"



Marietje Maas-Legius in haar tuin aan de Deneburg 15, op 22 juli 2009.

Aan het woord is de 77-jarige Marietje Maas-Legius, de vijfde in de rij van de zes kinderen van Kees Legius en van zijn vrouw, de in Wintelre geboren, Jans Sebregts..

Voorouders

Grutvodder Jan Legius, is geboren op 2 februari 1849 in Best. Hij is drie keer getrouwd geweest en is weer even zoveel keren weduwnaar geworden. Bij alle drie de vrouwen kreeg hij kinderen. Onze *vodder*, die ze in Reusel Legius Kees noemden, is op 24 maart 1899 in Reusel geboren uit het derde huwelijk van opa, met de Reuselse Drieka van Gompel. Hij was het zesde en tevens jongste kind van opa. Zijn geboortehuis was een heel eenvoudig afgelegen huisje, een soort hutje, dat meer dan 100 jaar geleden op de t-splitsing stond waar nu het Buspad op de Raamloop uitkomt. Mijn grootouders hadden daar een beetje grond en wat kleinvee, te weinig om van te kunnen leven. Bovendien liep *grutvodder* mank waardoor hij beperkt

was in zijn mogelijkheden. Van ons *vodder* heb ik gehoord dat hij ook geld verdiende met het maken van klompen. Hij zal dat wel geleerd hebben in zijn geboorteplaats Best waar veel klompenmakers woonden. Ook verzorgde *grutvodder* overledenen voorafgaand aan hun begrafenis. Hiervoor kreeg hij een vergoeding in natura zoals bijvoorbeeld het beddengoed van de overledene. *Grutvodder* is overleden toen onze *vodder* pas 23 jaar oud was, oma was toen al 5 jaar dood. *Vodder* was dus al op jonge leeftijd wees, vertelt Marietje.

Ouderlijk gezin

In het begin van de twintiger jaren van de vorige eeuw was onze *vodder* dienstknecht bij Bert Dirx aan de Hoeven te Reusel, wat nu het Buspad is. In diezelfde periode werkte ons moeder, Jans Sebregts uit Wintelre, als dienstmeid bij het gezin van *Tuntje* van den Hout dat ook aan de Hoeven woonde. Op een of andere manier hebben ze

elkaar gevonden want op 14 mei 1923 trouwden ze, enkele maanden na het overlijden van *grutvodder* Legius. Ze moeten wat geld gehad hebben want ze kochten een klein boerderijtje met een paar hectare grond in het centrum van Wintelre. In Wintelre werden achtereenvolgens onze Jan, Bets, Riek, Coba, ik en Gerrit geboren waarna ons gezin compleet was.

Tot mijn zes jaar heb ik in Wintelre gewoond. Van die tijd herinner ik me dat er in het boerderijtje 2 bedsteden waren. In een bedstee sliepen 2 broertjes en in de andere 2 zusjes. Verder was er een gemetselde oven waarin brood gebakken werd die nog gestookt werd met *mutserd*. Water kwam uit de put die op de binnenplaats stond. In de stal zat nog een echte potstal. In het najaar en winter stonden daar een paar *koeikes*, meer hadden mijn ouders er niet. Verder was er een moestuin en een bogaard die ons voorzag van groenten en fruit.

Jaarlijks gingen we met het hele gezin het koren palmen. Op elke hoek van onze akkers waar graan



Jan Legius, hij is op 11 oktober 1944 op 20-jarige leeftijd overleden door een noodlottige tankmijnontploffing.



Jans Sebregts en Kees Legius de ouders van Marietje. Het plotselinge overlijden van zoon Jan in oktober 1944 was een heel grote klap voor hen.

stond werd dan een palmtakje geplaatst die de pastoor van Wintelre op Palmpasen had gewijd.

Op gezette tijden kwam de kippenkooi vol met eendagskuikens. De hennetjes werden doorgehouden tot legkippen. Na de legperiode promoveerden ze gewoonlijk tot soepkippen. De haantjes maakten dat niet meer mee, die werden op jonge leeftijd geslacht.

Vodder zorgde voor aanvullende inkomsten als losse arbeider. Zo heeft hij geholpen aan de bouw van de kerk van Wintelre, hielp bij de wegeaanleg, was opperman in de bouw en werkzaam als bosarbeider, weet Marietje nog.

Denestraat

Mijn ouders vonden dat wij meer toekomstmogelijkheden hadden in een groter dorp. Daarom kochten ze in 1938 een boerderijtje aan de Denestraat te Reusel, de geboorteplaats van onze vodder. De verhuizing naar Reusel in het najaar van 1938 was voor mij als zesjarig meisje een hele belevenis. Er kwamen 2 grote vrachtwagens aan te pas. Een vrachtwagen was van vrachtrijder Van Loon uit Wintelre en

de andere van de Reuselse vrachtrijder Jos Kaethoven. Alle huisraad, vee, boerengetuig en de oogst van de afgelopen zomer werd ingeladen en naar Reusel gebracht. Natuurlijk konden we in Wintelre niet vertrekken alvorens we van de pastoor van Wintelre afscheid hadden genomen al moet ik er aan toevoegen dat ik hem nog nooit eerder had ontmoet, ik had immers mijn Eerste Communie nog niet gedaan.

Het boerderijtje dat we in de Denestraat betrokken was vanaf de Wilhelminalaan het eerste aan de rechterkant. Voorheen had er het gezin van Jan Schoenmakers gewoond. Schuin links tegenover ons de markante boerderij, de Deneburg waarin toen het gezin van Bert Schellekens woonde. Bij de Deneburg kwam op de Denestraat een karspoor uit dat ruim honderd meter verderop in een spie op de Wilhelminalaan aansloot. In die spie aan de Wilhelminalaan stond een groot opvallend kruisbeeld. Vanaf de Deneburg het karspoor over stonden een viertal boerderijen. De eerste was van Jaon Verhagen later overgenomen door Jan

van Mertekens Gust (Lavrijsen). De tweede boerderij werd bewoond door het gezin van *Paachters Tuntje* (Roijmans). Later boerde daar Piet Vlamings die weer opgevolgd werd door schoonzoon Jan Fiers. In de derde boerderij woonde Harrie Borgmans die opgevolgd werd door Jan Verhagen. In de vierde boerderij tenslotte zat Kees Verhagen die getrouwd was met An Borgmans, een zuster van buurman Harrie Borgmans. Aan onze kant van de Denestraat stond met de gevel naar de weg de boerderij van de *Lange* (Jan Lavrijsen) en zijn vrouw.

De Denestraat bestond uit een karspoor waar een fietspad langs liep. Aan weerszijden lagen wat hoger gelegen akkers waartussen hier en daar heggen en bomen stonden. Richting Bladel keken we uit op de broekbossen van de *Bus* (Busgoor) waar eens *grutvodder* en *grutje* Legius woonden en waar onze vodder geboren is. Richting Hulsel



Marietje Legius (rechts) en Suze Gelens uit Rotterdam doen in 1945 hun Plechtige Communie. Ze komen hier uit noodkerk in de Karel I fabriek omdat de Reuselse kerk in 1944 verwoest is. Suze was in de kost bij het gezin van Piet Vlamings in verband met de Hongerwinter die in Rotterdam en andere steden heerste.

achter de Rouwenbocht lagen toen nog woeste gronden met vliegden-nen, heide en vennetjes erop.

In eerste instantie hadden mijn ouders een gemengd boerenbedrijfje met wat vee en een paar hectare landbouwgrond. Een paard om te ploegen hebben we nooit gehad. Later ging het volledig over naar landbouw en tenslotte werd het voornamelijk tuinbouw. Onze *vodder* deed in Reusel ook werk als losse arbeider, later werd hij gemeentewerker waardoor we steeds minder afhankelijk werden van de opbrengst van de boerderij. We woonden in de Denestraat in een gemoedelijke buurt waar burenhulp en samenwerking heel normaal was. Vooral van Piet en Jaon Vlamings en later van Jan Fiers hebben we veel hulp gehad.

Mei 1940

Het eerste wat ik van het begin van de oorlog herinner was dat onze moeder op de 1^{ste} Pinksterdag in mei 1940 niet naar de kerk kon omdat de weg er naartoe bezet was door Duitse soldaten en allerlei oorlogstuig. Heel snel daarna moesten we van de Duitsers onze boerderij verlaten omdat het er volgens hen te gevaarlijk werd. Samen met de familie van de *Lange* met hun zonen Sjef en *Jaon* en enkele dochters vertrokken we via de *Bus* naar Bladel. Dat viel niet mee want Sjef van de *Lange* had een zware longontsteking en onze *vodder* was herstellende van een longontsteking. Sjef werd liggend in een bed op een platte wagen naar Bladel geduwd. We duwden zelf omdat gevreesd werd dat paarden door de Duitsers direct in beslag werden genomen. We verbleven enkele dagen bij het gezin van tante Leen, die op het Hel-leneind woonde, een zus van onze *vodder*.

Bij thuiskomst in de Denestraat was te zien dat Duitse militairen onze boerderij bewoond hadden. Het stond er flink overhoop en onze voorraad eieren was geslonken.

Tijdens de oorlogsjaren zat ik bij de *Nonnekes* op de Lagere School. Dat het oorlog was merkte ik in feite



Legius Kees met dochter Marietje en zoon Gerrit in de bloeiende bogaard van zijn boerderij aan de Denestraat omstreeks 1953.

niet zozeer. Het leren ging me redelijk af, ik was braaf genoeg om nooit straf te krijgen en had met Lenie en Marietje, dochters van Bert Schellekens een paar vriendinnetjes waar ik mee optrok. In de winter moch-

ten we wel eens thuisblijven omdat er op school geen stookolie voor de kachel was. Ook kregen we er wel eens sinaasappelen en vitaminetabletjes om aan te sterken. Die tabletjes waren heel erg vies en ver-



De Jonge Reuselse Boerinnen omstreeks 1951. Zittende v.l.n.r. Cor van Boere Lou (Jansen), An Wouters, Marietje Legius, Nel van Prinse Girt (Louwers), Miet Spuit (van Limpt). Staande v.l.n.r. Plien van Boere Lou (Jansen), Gina Verhagen, Riek van Jan Heine (Lauwers), Toos van Huipie Tineske (Huibregts), An van Snippe Jan (Vosters), Miet van Hermennekes Wotje (Vrijzen), To van Willemen Tuntje (Lavrijsen), Tonia Pee (van Limpt) en met vlag Annie Blauwhof.



De lagere schoolklas van Marietje Legius nam op 14 juni 1944 afscheid van juffrouw Vermeer. Zittende v.l.n.r. To Kwak (Kaethoven), Trees van Willeke van Limpt, Diny Schaf (Hendriks), Riek van Celen Boer (van Limpt), Guus van den Dove Jan van Limpt, Carlien Box (van Limpt), Nel van de Zwarte (van Limpt), Marietje Claassen, Nolda Panjoel, Nel van Nolleke Heesters en Greet Noeres (van Limpt). Knielende v.l.n.r. Marietje Legius, Dina Baars, Diny Meurs, Sjan Bol (de Bruijn) en Miet van Limpt. Staande 1ste rij v.l.n.r. Anny Haos (Jansen), Ietje van Limpt, Nel van't Muiske (Heesters), Lena van Bert Schellekens, Truus van Prinsen Brouwer (van Limpt), Mia Sweijen, Cor van Boere Lou (Jansen), Anneke van Gustje Gijp (Gijbels), Jana Heesters, Nel van Gustje van Dooren, juffrouw van Uden en Miet van Tinus Bel. Staande 2de rij v.l.n.r. Toke van Harrie van den Borne, Ria van Bonnekes Klaos (Daniëls), Miet van Hermennekes Wotje (Vrijzen), An van Janus Wouters, Nel van Sjef Gist (Hendriks), An van Triene (Jansen), Tonneke Pee (van Limpt), Juffrouw Vermeer. Achterste rij v.l.n.r. To van de Ekster (van den Borne), Sjan Dijsseldonk, Ria van de Schilder (van Gisbergen) en Guus van der Palen.



De knappe 18-jarige Marietje Legius in 1948. Geen wonder dat Theo Maas verliefd op haar werd.

dwenen vaak in de inktpot. Veel indruk maakte het plotse-
linge overlijden van Toosje van der
Heijden, een klasgenootje van mij.
Ze daar te zien liggen in een kistje
vol met bloemen maakte veel bij me
los. Ook het overlijden en afscheid
van Greet Goudsmits, een juffrouw
van onze school, ben ik nooit verge-
ten, vertelt Marietje.

Bevrijdingsdagen

In de laatste oorlogsjaren begonnen
we thuis de dreiging van de oorlog
te voelen toen onze Jan, die 7 jaar
ouder is dan ik, moest onderduiken
omdat hij niet in Duitsland wilde
werken. Hij dook in Wintelre onder
bij de weduwe van Oosterhout die
4 kinderen had. Vermoedelijk was er
verraad in het spel want de Duitsers
kwamen hem daar zoeken. Gelukkig
moesten ze hun zoekpartij staken

toen vliegveld Welschap door vlieg-
tuigen werd aangevallen waar ze
toen naar toe geroepen werden.
Onze Jan zag toen de kans schoon
om weg te komen en fietste hals-
overkop terug naar Reusel. Om niet
als onderduiker op te vallen had
hij het zoontje Jan van de weduwe
mee naar Reusel genomen. Toen na
enkele dagen de kust in Wintelre
veilig was is onze Jan teruggegaan.

In september 1944 werd het voor
iedereen in Reusel duidelijk dat de
bevrijding aanstaande was maar dat
het nog niet voorbij was. De lucht
was vol met geallieerde vliegtuigen
met daaraan vastgemaakte *gliders*
(zweefvliegtuigen) die door de Duit-
sers hevig beschoten werden. Rich-
ting Bladel zagen we dat er vliegtui-
gen geraakt werden waaruit para-
chutisten sprongen. Een vliegtuig



De lagere schoolklas van Marietje Legius van het jaar 1944, hier 50 jaar later in het jaar 1994. Wat een verandering!

stortte met een harde klap neer in de Bus, in de buurt waar het geboortehuis van *grutvodder* had gestaan. Eerst heeft ons gezin 2 nachten in de kelder van de boerderij gezeten. Omdat het er op 25 september veel te gevaarlijk werd stuurden de Duitsers ons daar weg. Samen met de gezinnen van *Jaon* Verhagen, Piet Vlamings en ook Harrie Borgmans en zijn vrouw verbleven we een nacht in een sloot in de buurt van de Hulselse Staat omdat we niets beters konden vinden. Ook onze Jan was bij ons, hij was enkele dagen daarvoor uit Wintelre teruggekeerd met een twintigjarige Rotterdammer. Dit was een oudere broer van een meisje dat tijdens vakanties bij de weduwe van Oosterhout was ondergebracht wegens het voedselgebrek in Rotterdam en andere steden. Omdat de treinen waren stilgevallen kon die broer niet meer met zijn zusje terug naar Rotterdam.

De volgende morgen kwamen Marten van *Mertekens Thijs* (Lavrijsen) en de Reuselse douanebeambte Jan Tuit ons vertellen dat we naar Sjeff van Gompel aan de Lage Mierd-

sedijk moesten komen. Daar zou voor ons een schuilkelder gemaakt worden. Bij Sjeff van Gompel zaten toen meer dan 40 personen verdeeld over 3 schuilkelders. De meesten kwamen van de Rouwenbocht, Denestraat en Lage Mierdsedijk. Wij zaten in een schuilkelder die overdekt was met hout met daarop *mutserd* en zand. Binnenin lag een laag stro en voor de ingang een bult

zand om ons te beschermen tegen rondvliegende scherven en kogels. Bij Marten van *Mertekens Thijs* en Jan Tuit was een geallieerde militair die uit het in *de Bus* neergestorte vliegtuig kwam. Toen de Duitsers een telefoonpost in de boerderij van Sjeff van Gompel aan het inrichten waren werd dat heel gevaarlijk voor de andere schuilkelderbewoners en hebben Marten van *Mertekens Thijs*



De ouderlijke boerderij aan de Denestraat, omstreeks 1950



Zilveren huwelijksfeest van Kees en Jans Legius tijdens de pinksterdagen van 1948. Het bruidspaar zit op de eerste rij geflankeerd door hun dochters v.l.n.r. Bets, Coba, Riek, en Marietje. In het midden achter het bruidspaar staat zoon Gerrit. Dit was de tweede dag van het feest waarbij o.a. hun neven en nichten en een drietal vrijgezelle ooms aanwezig waren.



Het gelukkige bruidspaar Marietje Legius en Theo Maas op 1 juni 1957.

en Jan Tuit nog dezelfde avond die militair over de Belgische grens gebracht.

Buiten de schuilkelder was het oppassen voor Engelse jachtvliegtuigen die regelmatig de Duitse stellingen in de buurt bestookten. Gelukkig hadden we aan voedsel geen gebrek. Onder de schuilkelderbewoners zaten verschillende slagers die voor de schuilkelderbewoners een kalf of een varken slachtten. Soms moest het gedeeld worden met Duitse militairen die in de buurt waren. Vaak waren dat door oorlogshandelingen gewonde of dodelijk getroffen dieren.

We hoorden vanaf en vanuit onze schuilkelder dat het centrum van Reusel in puin en brand werd geschoten, de inslagen van granaten en vliegtuigbommen konden we daar goed horen. Ook zijn er in Reusel veel doden en gewonden gevallen, zo zag onze vodder een platte wagen met daarop opgestapelde gesneuvelde Duitsers die

richting Lage Mierde reed. Gelukkig liep het bij ons, de onderduikers bij Sjef van Gompel, allemaal goed af!

Noodlottige tankmijn

Begin oktober, toen we zo'n 9 dagen in de schuilkelder aan de Lage Mierdsedijk zaten, zijn de Duitsers uit Reusel vertrokken en konden wij naar de Denestraat terugkeren. We troffen daar een grote ravage aan, allemaal stille getuigen van hevige gevechten in en rondom onze boerderij. Doordat op onze zolder een uitkijkpost van de Duitsers was geweest is vermoedelijk de boerderij hevig beschoten. Gevels en dak waren zwaar beschadigd en deuren en ramen lagen eruit. Er zullen vermoedelijk doden of gewonden zijn gevallen die met ons *véeërkeslirke* zijn vervoerd want dat is later bij de Reuselse kerk teruggevonden.

Op 10 oktober 1944 werd ons gezin op een verschrikkelijke manier getroffen. Onze Jan was in het dorp bij van Hoppe een kruiwagen bouw-

materialen gaan halen om herstellwerkzaamheden aan de boerderij te kunnen uitvoeren. Zover is het nooit gekomen! Op de terugweg, in de buurt van de Deneburg, reed hij met de zwaar beladen kruiwagen op een tankmijn. Nog wel op een strook die veilig was verklaard! Hij raakte zwaar gewond en is door de verwondingen aan zijn hoofd een dag later overleden. Hij werd maar 20 jaar oud!

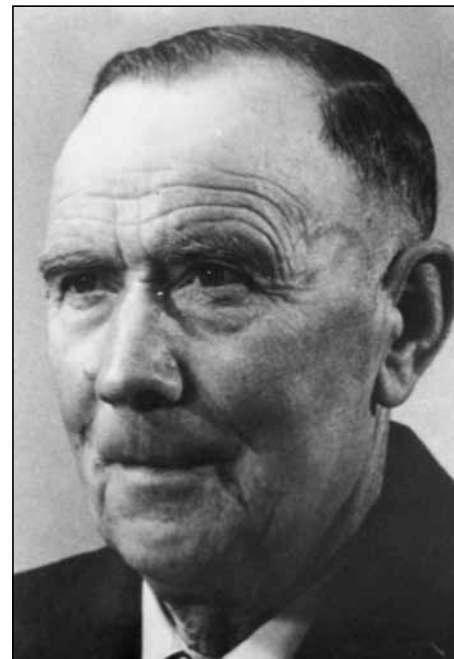
Het overlijden van onze Jan was een enorme klap voor ons, maar vooral voor onze *vodder* en ons moeder. Hij had het er zo goed afgebracht tijdens zijn onderduiktijd, was pas weer enkele weken thuis en was voorbestemd om het bedrijf van pa over te nemen. Hij zou graag tuin-der geworden zijn, helaas kon dat niet meer doorgaan!

Ons Moeder, die al een broze gezondheid had, is er nooit meer overheen gekomen. Ze is in 1953 op 54-jarige leeftijd overleden, vertelt Marietje met onderdrukte emotie.

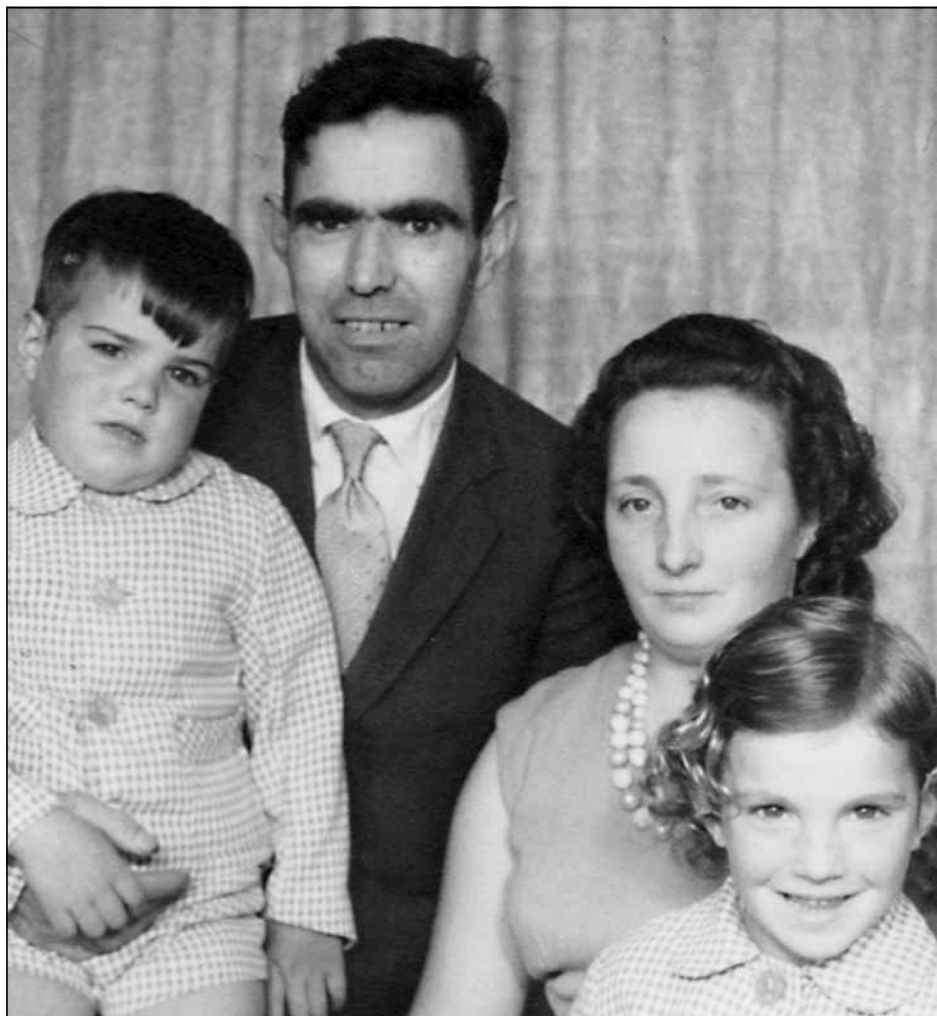
Eigen gezin

Na de oorlog werkte ik dan weer als dienstmeid buitenshuis en dan weer bij ons moeder in de huishouding. In die tijd ben ik dienstmeid geweest bij de jonge gezinnen van vrachtrijder Bert Panjoel en bij melkboer Piet *Pap* (Lauwers). Ook in de Spar-winkel van Gust Stap-paerts heb ik gewerkt. Na het overlijden van ons moeder in 1953 en het huwelijk van ons Coba in 1955 ben ik thuis in de huishouding blijven werken.

Tijdens een uitstapje, samen met onze *vodder*, met gemeentewerkers van een aantal Kempische dorpen naar een toneeluitvoering in Eindhoven ontmoette ik Eerselnaar Theo Maas. Later in het jaar tijdens Bladel kermis zagen we elkaar weer en werd ik door Theo ten dans gevraagd hoewel hij helemaal niet kon dansen. Dat was genoeg om de vonk over te laten slaan en zo begon onze verkeringstijd. In die jaren was er voor Theo en mij weinig gelegenheid voor vertier. Reusel kermis en een kranskoffie ergens in de buurt, waarbij onze Gerrit vaak accordeon speelde, waren aangename uitzon-



Het Eerselse echtpaar Gonda Baijens en Nol Maas, de schoonouders van Marietje Legius.



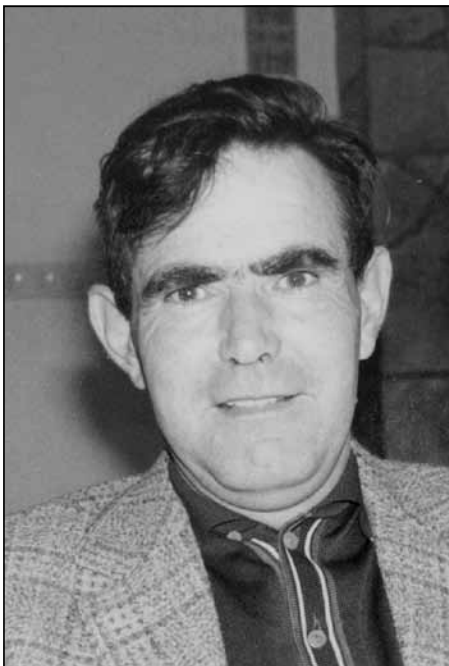
Het jonge gezin van Marietje Legius en Theo Maas met hun kinderen Noud en Hannie, omstreeks 1962.



Een aantal werknemers van de Sociale Werkplaats Bladel waar Theo Maas in de zestiger jaren werkte. Theo zit vooraan links, helemaal achteraan derde van links zit Gerrit van Joppe Jantje (Jansen).

deringen op die regel. Op 1 juni 1957 zijn we met elkaar getrouwd. Omdat ik thuis niet gemist kon worden gingen we inwonen bij onze *vodder*. Ook broer Gerrit woonde toen nog thuis.

Theo ik hadden in het ouderlijk huis maar een slaapkamer ter beschik-



Theo Maas in juni 1971 tijdens een korte vakantie in een Rode Kruis bungalow in Someren. Op 5 juli 1972, een jaar later is Theo plotseling overleden.

king alle andere ruimtes moesten we met de anderen delen. Privacy hebben Theo en ik daar in feite niet gehad, maar het kon toen niet anders en we namen het zoals het kwam. In het ouderlijk huis aan de Denestraat zijn in 1958 en 1959 onze twee kinderen Hannie en Noud geboren.

In 1959, na 2 jaar huwelijk werd Theo getroffen door een ernstige hersenbloeding en moest toen noodgedwongen zijn werkzaamheden bij Sigarenfabrikant Willem II opgeven omdat hij onvoldoende mobiel was. Hij kwam toen te werken bij de Sociale Werkplaats in Bladel. Na 8 jaar werd hij volledig invalide verklaard en hield het werken daar ook op. Voor de kinderen en mij maar vooral voor Theo zelf vergde die invaliditeit veel aanpassingen in de dagelijks gang van zaken in ons gezin. Gelukkig konden we nog wel bepaalde activiteiten samen doen en daar van genieten. Zo gingen we wel eens samen met de kinderen fietsen of wandelen. Een enkele keer gingen we wel eens een dagje uit samen met de burens, want een auto hadden we zelf niet.

Noodlottige stranding

In 1962 betrokken we met *vodder*

Legius een eigen nieuwbouwwoning aan de Molenberg. De stenen voor de binnenmuren kwamen van het gesloopte Reuselse fratersklooster. Theo en ik hebben de stenen die met kalkspecie gemetseld waren schoongebikt.

Onze *vodder* had de boerderij verkocht omdat mede door de invaliditeit van Theo er geen opvolger meer was. *Vodder* heeft tot 31 december 1972 bij ons aan de Molenberg gewoond. Toen werd hij opgenomen in het ziekenhuis. Later ging hij naar het verzorgings- en verpleeghuis in Bladel waar hij in 1978 overleed.

Op 5 juli 1972, tijdens een mooie vakantiedag maakten we met ons gezin en 2 vriendjes te weten neefje Hans Smits en Toon Jansen het vriendje van onze Noud een fietsuitstapje naar het Zilvermeer in Mol. Terwijl de kinderen zich daar vermaakten, brachten Theo en ik een bezoek aan ome Girt Legius in Balen. 's Avonds echter werden we op weg naar huis overvallen door een zwaar onweer met veel regen. Noodgedwongen moesten we tot 23.30 uur schuilen in het restaurant van de Postelse abdij. Toen het onweer voorbij was vertrokken we direct huiswaarts, maar we konden Reusel niet meer bereiken. De verharde weg naar Reusel was nog in aanleg en stond door de hevige regenval over de volle breedte tientallen centimeters diep onder water. We waren daarom gedwongen terug te keren naar de abdij. Daar troffen we een vriendelijke man aan die aanbood ons via Retie en Arendonk naar huis te brengen. Bij hotel restaurant "Postel ter Heijde" te Retie aangekomen zag ik dat Theo onderuit gezakt naast de chauffeur zat. De chauffeur, waarvan later bleek dat het de directeur was van de Psychiatrische Inrichting van Geel kwam direct in actie nadat hij eerst Theo's pols had gevoeld. Er werd een ambulance gebeld waarmee Theo naar de Dr. Schrijverskliniek in Arendonk aan de weg naar Ravels werd vervoerd. In de auto van de directeur reed ik achter de ambulance aan. In Arendonk kreeg ik te horen dat Theo overleden was.

De eigenaar van "Postel ter Heijde" zorgde dat de kinderen naar ons huis in Reusel gebracht werden. Het was een nacht die ik nooit zal vergeten, vertelt Marietje geroerd.

Kleinkinderen

Tot 1985 heb ik aan de Molenberg gewoond. Na het huwelijk van onze Noud ben ik verhuisd naar een woning in het voormalige politiebureau in de Beukenlaan. Toen ik bevriend werd met Piet van Hamond en ging samenwonen ben ik verhuisd naar Hilvarenbeek. In die tijd heb ik mijn activiteiten in en de binding met Reusel vastgehouden. Toen we zo'n 10 jaar in Hilvarenbeek woonden is Piet helaas overleden. We hadden een goede tijd samen! Gelukkig kon ik aan de Deneburg 15 in Reusel een huis krijgen, waar ik nog steeds woon en goed d'n aord heb.

Veel steun heb ik gehad van mijn kinderen, Hannie en Noud. Ons Hannie en haar man Henk Verhagen kregen drie kinderen te weten Liesbeth, Annemiek en Arjan en ook onze Noud kreeg er met zijn vrouw Henny Hendrikx drie te weten José, Marjan en Ellen. Op de kinderen en kleinkinderen ben ik om wie ze zijn en wat ze doen heel trots.

Zowel aan de Molenberg, in Hilvarenbeek en aan de Deneburg heb ik altijd graag de tuin bijgehouden. Ik vind het belangrijk dat die er mooi bijligt. Trots laat Marietje mij haar grote tuin aan de Deneburg zien met daarin grote in het oogspringende lidcactussen. Haar tuin ziet er inderdaad prachtig uit.

Vrijwilligster

Vanaf de tijd dat Theo nog leefde tot op de dag van vandaag ben ik lid van de Reuselse EHBO geweest waarvan ook 23 jaar bestuurlid. Allerlei hand- en spandiensten hebben ik gedaan zoals het mede verzorgen van de EHBO cursussen en organiseren van EHBO evenementen. In 1970 werd ik bestuurlid van de Herwonnen Levenskracht en lid van het TBC comité en de daarbij behorende aankoopcommissie voor de kermisactiviteiten. Later werd dat de Onderlinge Hulp waar ik bestuurslid van was tot dat ik 72



Marietje Legius omstreeks 1992 met haar vriend Piet van Hamond. Met hem is Marietje 10 jaar bevriend geweest en woonde toen in Hilvarenbeek. Na zijn overlijden ging Marietje terug naar Reusel en ging wonen aan de Deneburg nr. 15.



Marietje Maas-Legius in juni 2007 toen ze met de kinderen en kleinkinderen herdacht dat ze 50 jaar geleden trouwde met Theo Maas.

werd. Momenteel ben ik nog lid van de Onderlinge Hulp.

Een aantal jaren was ik bestuurslid en ook even voorzitter van de Regionale Vereniging voor Alleenstaanden die in Bladel gevestigd is. Tientallen jaren doe ik vrijwilligerswerk waarbij ik de fiets kan gebruiken. Eerst voor de enveloppenactie van Jong Nederland en de laatste 10 jaar breng ik correspondentie rond naar leden van de Katholieke Bond voor Ouderen (KBO). Ook ben ik een van de vrijwilligsters voor de avondwake. In het parochiecentrum bepaal ik samen anderen en met de familie de onderwerpen van de avondwake.

In 2008 werd ik verrast toen ik voor mijn vrijwilligerswerk geridderd werd en een lintje van de koningin kreeg. Zoon Noud heeft van die gebeurtenis een mooi fotoboek gemaakt, vertelt Marietje mij het boek tonend.

Slot

Marietje Maas-Legius vertelt over haar leven op een ingetogen heldere wijze. Haar levenspad wordt gemarkeerd door een aantal gebeurtenissen die haar hard getroffen hebben zoals het overlijden van haar broer Jan die op 20-jarige leeftijd de dood vond door een tankmijnontploffing en de invaliditeit en overlijden van haar man Theo waardoor ze al weduwe werd toen de kinderen nog heel jong waren. Het is bewonderenswaardig dat ze ondanks die tegenslagen op meerdere fronten tot op de dag van vandaag actief was en is als vrijwilligster. Ze is niet bij de pakken gaan neerzitten en dat dwingt groot respect af. Daarom stellen we met recht vast dat Marietje Maas-Legius, dochter van Legius Kees en van Jans Sebrechts een echte Reuselse genoemd mag worden.



Het gezin van dochter Hannie en van Henk Verhagen eind 2004. Hun kinderen v.l.n.r. Arjan, Liesbeth en Annemiek.



Zoon Noud met zijn vrouw Henny Hendriks en hun kinderen José, Marjan en Ellen in juli 2009.